

Bolagsstyrningsrapport

Svenska Spel är ett aktiebolag som ägs av svenska staten. Förvaltningen av Svenska Spel sköts av Enheten för statligt ägande inom Finansdepartementet.

De statligt ägda bolagen lyder under samma lagar som privatägda bolag, till exempel aktiebolags-, årsredovisnings- och bokföringslagen. Bolag verksamma inom en viss bransch kan dessutom lyda under särskild lagstiftning. I statens ägarpolicy redogör regeringen för viktiga principfrågor avseende bolagsstyrningen av samtliga statliga bolag.

De beslut om tillstånd som regeringen meddelat för Svenska Spels verksamhet finns översiktligt beskrivna på sidan 15. Besluten finns tillgängliga hos Svenska Spel, koncernstab Juridik, och på bolagets webbplats svenskaspel.se.

Tillämpade principer för bolagsstyrning

Utöver vad som följer av lag eller annan författning tillämpas följande principer för bolagsstyrning i Svenska Spel:

Statens ägarpolicy

Svenska Spel följer statens ägarpolicy ("Ägarpolicyen"). Ägarpolicyen finns tillgänglig på regeringens webbplats regeringen.se.

Bolagsstyrningen av statligt ägda bolag framgår av Ägarpolicyen. En viktig del av styrningen är att Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") ska tillämpas i statligt majoritets-

ägda bolag. I vissa frågor har regeringen funnit skäl, att i överensstämmelse med Kodens princip "följa eller förklara", motivera vissa avvikelser från Koden. Exempel på sådana avvikelser är Kodens bestämmelser som rör beredning av beslut om nominering av styrelse och revisorer.

Koden finns tillgänglig på Kollegiet för svensk bolagsstyrnings webbplats bolagsstyrning.se.

Riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare

En del av Ägarpolicyen är de riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande, som regeringen beslutade den 20 april 2009. Enligt Ägarpolicyen ska styrelsen i statliga företag, på motsvarande sätt som i noterade företag, föreslå bolagsstämman riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare för beslut, som ska vara förenliga med regeringens riktlinjer.

Årsstämman i Svenska Spel har den 19 april 2011 beslutat om riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare. Svenska Spel tillämpar dessa riktlinjer som finns tillgängliga på Svenska Spels webbplats svenskaspel.se.

Ägarens uppdrag

Aktieägaren har på årsstämman den 19 april 2011 överlämnat information till styrelsen, som bland annat innehåller ägarens uppdrag till bolaget.

Uppgift om innehållet i aktieägarens uppdrag till Svenska Spel finns på Svenska Spels webbplats svenskaspel.se.

Styrelsenomineringsprocessen

Nominering av styrelseledamöter i de statligt ägda bolagen sker enligt de principer som beskrivs i Ägarpolicyen. Dessa principer ersätter Kodens regler och någon valberedning i Kodens mening finns därför inte.

Enligt statens ägarpolicy gäller istället bland annat följande principer:

- Nomineringsprocessen för styrelseledamöter drivs och koordineras av Enheten för statligt ägande inom Regeringskansliet
- En arbetsgrupp analyserar kompetensbehovet utifrån styrelsens sammansättning samt bolagets verksamhet och situation
- Därefter fastställs eventuellt rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds
- Urvalet av ledamöter kommer från en bred rekryteringsbas
- Då processen avslutats offentliggörs nomineringarna enligt Kodens bestämmelser.

Bolagsstämman

Enligt bolagsordningen har riksdagsledamöter rätt att närvara på bolagsstämma. Av Ägarpolicyen framgår att allmänheten bör bjudas in att närvara på bolagsstämma samt att de statligt ägda bolagen bör anordna någon form av arrangemang i samband med årsstämman där även allmänheten bereds möjlighet att ställa frågor till bolagsledningen. Enligt Ägarpolicyen ska den redovisning som styrelsen har att lämna på årsstämman om tillämpningen av de tidigare beslutade riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare omfatta även dotterbolagen.

På årsstämman 2011 närvarade 6 av styrelsens 9 ordinarie ledamöter plus 2 arbetstagaruppseerter.

Styrelse

Styrelsens storlek och sammansättning

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av lägst tre och högst tio ordinarie ledamöter som utses av bolagsstämman. Dessutom har arbetstagarorganisationerna enligt

Avvikelser från Koden

Svenska Spel tillämpar Koden med de avvikelser som framgår av nedanstående tabell.

Kodregel	Avvikelse	Förklaring/kommentar
Punkt 1.3 Vid bolagsstämma ska styrelsens ordförande och så många av de övriga styrelseledamöterna närvara att styrelsen är beslutför. Verkställande direktören ska närvara. Vid årsstämma ska minst en ledamot av bolagets valberedning, minst en av bolagets revisorer samt såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter närvara.	Vid årsstämman deltog sex av styrelsens nio ledamöter. Valberedning enligt Koden finns inte inrättad.	Tre styrelseledamöter hade inte möjlighet att närvara vid årsstämman. Styrelsenomineringsprocessen drivs och koordineras av Enheten för statligt ägande inom Finansdepartementet.
Punkt 2.1–2.7 Bolaget ska ha en valberedning som representerar bolagets aktieägare.	Valberedning enligt Koden punkt 2.1–2.7 finns inte inrättad.	Styrelsenomineringsprocessen drivs och koordineras av Enheten för statligt ägande inom Finansdepartementet.
Punkt 10.2 Bolagsstyrningsrapporten ska innehålla uppgifter om styrelseledamöter är oberoende i förhållande till större aktieägare.	Beroendeförhållandet till aktieägare redovisas inte.	Statens ägarpolicy anger att den relevanta bestämmelsen i Koden i huvudsak syftar till att skydda minoritetsägare i bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas därför skäl att redovisa sådant oberoende.

lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda rätt att utse tre ordinarie ledamöter med tre suppleanter.

Enligt Ägarpolicyen bör antalet styrelseledamöter normalt vara 6 till 8 personer med målsättningen att andelen av vardera kön ska vara minst 40 procent.

Fram till årsstämman 2011 bestod styrelsen av sju bolagsstämموالدا styrelseledamöter inklusive ordföranden. Av dessa ledamöter var fyra kvinnor och tre män. Därutöver hade styrelsen två ordinarie ledamöter med två suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationerna. Efter årsstämman 2011 består styrelsen av åtta bolagsstämموالدا styrelseledamöter inklusive ordföranden. Av dessa ledamöter är fyra kvinnor och fyra män. Därutöver har styrelsen tre ordinarie ledamöter med tre suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationerna.

Ingen av de bolagsstämموالدا styrelseledamöterna arbetar i bolagets ledning eller i ledningen av bolagets dotterbolag. Verkställande direktören är inte ledamot i

styrelsen, men närvarar vid styrelsens sammanträden. Samtliga bolagsstämموالدا ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och ledningen. Oberoendebedömningen görs av Enheten för statligt ägande inom Regeringskansliet.

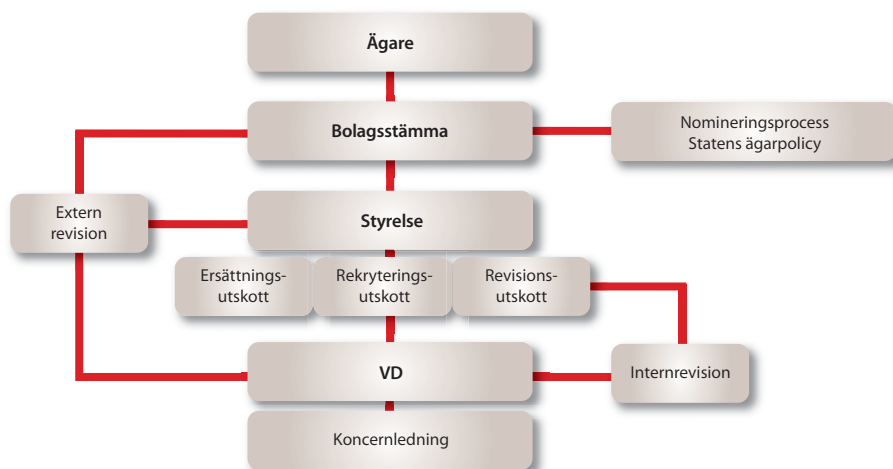
Styrelsens ledamöter

På sidorna 54–55 redovisas varje styrelseledamots ålder, utbildning, huvudsakliga yrkeslivserfarenhet, andra väsentliga uppdrag utanför bolaget och när ledamoten valdes in i Svenska Spels styrelse.

Styrelsens arbetsformer

Formerna för styrelsens arbete finns dokumenterade i styrelsens arbetsordning, som prövas och fastställs minst en gång per år. Kompetensfördelningen mellan styrelse, styrelsens utskott, styrelsens ordförande, verkställande direktör och internrevision finns uttryckta i styrelsens arbetsordning samt i styrelsens instruktioner till verkställande direktören och till chefen för internrevisionen.

Struktur för bolagsstyrning i Svenska Spel

Styrelseutskott

Styrelsen har inom sig inrättat två permanenta utskott – ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott. I början av 2011 fanns dessutom ett tillfälligt utskott, rekryteringsutskottet.

Revisionsutskott

Revisionsutskottet består av tre ledamöter, vilka väljs av styrelsen årligen. Ledamöter har sedan det konstituerande styrelsemötet i april 2011 varit Catarina Fritz, ordförande, Hans Bergenheim och Eva-Britt Gustafsson. Dessutom har en av arbetstagarrepresentanterna rätt att närvara och delta vid utskottets sammanträden.

Revisionsutskottets uppgifter är, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat att övervaka bolagets finansiella rapportering, att övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering med avseende på den finansiella rapporteringen, samt att hålla sig informerad om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen.

Revisionsutskottets fullständiga uppgifter framgår av 8 kap 49§ b aktiebolagslagen (2005:551).

Styrelsen har delegerat beslutanderätt till revisionsutskottet vad gäller inriktningen för internrevisionen bland annat genom fastställande av den årliga internrevisionsplanen inklusive budget, riktlinjer för vilka andra tjänster än revision som koncernen får upphandla av bolagets revisorer samt utnämning av internrevisor.

Såväl bolagets externa revisor som internrevisorn deltar i revisionsutskottets möten, vilket ger möjlighet till en löpande information och samordning mellan den interna och externa revisionen. Vidare deltar bolagets finansdirektör vid utskottets möten som föredragande.

Revisionsutskottet rapporterar efter varje möte till hela styrelsen. Revisionsutskottet har under 2011 hållit sju sammanträden. Ledamöternas närvaro vid utskottets sammanträden framgår av redovisningen på sidorna 54–55.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet består av tre ledamöter, vilka väljs av styrelsen årligen. Utskottets ledamöter har sedan det konstituerande styrelsemötet i april 2011 varit Anitra Steen, ordförande, Michael Thorén och Christer Åberg. Även VD, HR-direktör och chefsjurist deltar. Dessutom har en av arbetstagarrepresentanterna rätt att närvara och delta vid utskottets sammanträden.

Ersättningsutskottets uppgifter enligt styrelsens arbetsordning följer Koden. Styrelsen har inte delegerat någon beslutanderätt till ersättningsutskottet.

Ersättningsutskottet har under 2011 hållit fyra sammanträden. Ledamöternas närvaro vid utskottets sammanträden framgår av redovisningen på sidorna 54–55.

Rekryteringsutskott

Rekryteringsutskottet inrättades i september 2010 och var av tillfällig karaktär. Rekryteringsutskottets uppgift var att bereda frågor inför den rekrytering av ny verkställande direktör, som inleddes under hösten 2010. Utskottets arbete upphörde under våren 2011. Utskottet bestod av fyra ledamöter, som valdes av styrelsen. Utskottets ledamöter var Margareta Winberg, ordförande, Björn Fries, Lena Melinder och Martina Ravn.

Rekryteringsutskottet har under 2011 hållit 3 sammanträden. Ledamöternas närvaro vid utskottets sammanträden framgår av redovisningen på sidorna 54–55.

Styrelsens arbete 2011

Styrelsen har under 2011 hållit tio sammanträden utöver det konstituerande sammanträdet samt tre sammanträden per capsulam. Styrelsens arbete har fokuserat på bland annat ansökningar hos regeringen om verksamhetstillstånd, bolagets framtida mål och strategier samt rekrytering av ny verkställande direktör. Styrelsen har biträtts av styrelse-sekreteraren Bengt Palmgren, som är bolagets chefsjurist.

Ledamöternas närvaro vid styrelsens sammanträden framgår av redovisningen på sidorna 54–55.

Verkställande direktören

På sidan 56 redovisas verkställande direktörens ålder, huvudsaklig utbildning, arbetslivserfarenhet, väsentliga uppdrag utanför bolaget samt väsentliga aktieinnehav i företag som Svenska Spel har betydande affärsförbindelser med.

Intern kontroll

Styrelsen ansvarar enligt aktiebolagslagen och Koden för den interna kontrollen, vilket innebär att bolaget ska ha en god intern kontroll och formaliserade rutiner som säkerställer att fastlagda principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs. Ansvaret innefattar även att bolagets finansiella rapportering är upprättad i enlighet med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga externa krav. Enligt Koden är styrelsens beskrivning av intern kontroll i bolagsstyrningsrapporten avgränsad till den finansiella rapporteringen.

Svenska Spel använder sig av COSO:s ramverk för att upprätta och beskriva den interna kontrollens uppbyggnad. Ramverket omfattar komponenterna: Kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument.

Styrelsen fastställer årligen nedanstående dokument som tillsammans med lagar och andra externa regelverk utgör det ramverk som bildar grunden för koncernens process för god internkontroll avseende den finansiella rapporteringen.

- Arbetsordning för styrelsen
- Arbetsordning för revisionsutskott
- Styrelsens instruktion till verkställande direktören
- Instruktion för internrevision
- Policyer för riskhantering och finanshantering
- Riktlinjer för attest- och utanordning

Riktlinjer, instruktioner och arbetsrutiner för löpande redovisning, bokslut och finansiell rapportering finns i övrigt dokumenterade på detaljerad nivå.

Riskbedömning

Koncernens process för riskbedömning och riskhantering samt aktuell riskkarta behandlas årligen av styrelsen. Styrelsen utvärderar och övervakar risker och kvalitet i den finansiella rapporteringen genom revisionsutskottet. Revisionsutskottet har kontakt med koncernens intern- och externrevisorer för att diskutera risker i den finansiella rapporteringen.

Svenska Spel har en process för att identifiera, värdera och hantera risker och osäkerhetsfaktorer regelbundet. Översyn pågår för närvarande med syfte att ytterligare öka effektiviteten i riskhanteringen.

Koncernens risker sammanställs och värderas kvartalsvis och från och med 2011 är den löpande riskbedömningen integrerad i koncernens interna finansiella uppföljning. Målet med rapporteringen är att öka fokus på den löpande riskanalysen och att fånga upp väsentliga förändringar av riskbilden. Rapporteringen sker till koncernledningen.

Riskanalys avseende risker vilka kan leda till fel i den finansiella rapporteringen uppdateras kvartalsvis. Utifrån riskbedömningen fattas beslut om vilka risker som är väsentliga och vilka kontroller och rutiner som behöver förstärkas för att säkerställa en god intern kontroll så att inte väsentliga fel uppstår i årsredovisningen.

Den största och mest väsentliga risken för koncernens finansiella rapportering är kopplad till processen för redovisning av de spelrelaterade transaktionerna. Processen är mycket transaktionsintensiv och kräver en hög nivå av ändamålsenliga kontroller i spelsystemen.

Kontrollaktiviteter

Svenska Spels processbeskrivningar för den finansiella rapporteringen innefattar en riskbedömning och vilka kontroller som finns etablerade för att hantera identifierade risker. Processen utvärderas och anpassas i syfte att den ska

överensstämma med tillämpliga regelverk i form av god redovisningssed, tillämpliga lagar och förordningar samt övriga externa krav.

Koncernens controllerfunktion är organiserad i en övergripande stab men respektive controller arbetar nära verksamheten och ingår i ledningsgrupperna inom respektive affärs- och verksamhetsområde samt stab. Funktionen ansvarar för att uppföljning görs mot mål, prognoser och tidigare redovisningsperioder. Nyckeltal granskas och kalkyler testas och kontrolleras. Fördjupade analyser genomförs av rapporterade siffror och resultat och levereras i en samlad månadsrapport nedbruten per enhet med kommentarer. Rapporten levereras till ledning och verksamhetsansvariga samt i valda delar till styrelsen.

Den koncerngemensamma ekonomifunktionen upprättar koncernredovisning och finansiell rapportering i nära samarbete med controllerfunktionen och verksamhetsansvariga. I arbetet finns inbyggda kontrollaktiviteter för att hantera risker för felaktig redovisning av resultat- och balansposter.

Efterlevnad av policyer, riktlinjer och instruktioner som påverkar den finansiella rapporteringen granskas och eventuella avvikelser rapporteras till ansvarig chef.

Information och kommunikation

Styrande dokument i form av policyer, riktlinjer och instruktioner som har betydelse för den finansiella rapporteringen presenteras på Svenska Spels intranät och uppdateras. Samtliga medarbetare har tillgång till intranätet och direkta berörda medarbetare informeras separat vid eventuella förändringar. Respektive chef ska inom ramen för den årliga medarbetardialogen kontrollera att medarbetarna är uppdaterade kring relevanta styrdokument.

Utbildningar genomförs några gånger per år efter behov med nya chefer för att säkra att information har nått ut och tagits emot på korrekt sätt.

Svenska Spel är certifierat enligt WLA:s (World Lottery Association) säkerhetsstandard. I säkerhetsstandarden ingår även att uppfylla kraven avseende ledningssystem för informationssäkerhet i ISO/IEC 27001:2006. Standarden innehåller

krav på att säkerställa sekretess, tillgänglighet, riktighet och spårbarhet för all affärskritisk information. Svenska Spel har under 2011 erhållit certifiering enligt Payment Card Industry (PCI), vilket är kortföretagen VISA och Master Cards regelverk. PCI-certifieringen är en säkerhets- och kvalitetscertifiering som syftar till att öka datasäkerheten hos samtliga parter som lagrar, processar eller överför kortdata.

Uppföljning

Styrelsen delges den finansiella information som koncernledningen lämnar vid varje ordinarie styrelsemöte. Styrelsen har även tillgång till månadsvis finansiell rapportering.

Uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och ekonomiska ställning sker på koncernnivå och för respektive ansvarsområde.

Tillämpningen av koncernens policyer följs upp årligen och rapporteras till styrelsen. Den enhet som ansvarar för en policy, ansvarar även för att kontrollera att den efterlevs. Av redovisningen ska det framgå om väsentliga avvikelser har förekommit.

Svenska Spel har en funktion för internrevision som rapporterar direkt till styrelsens revisionsutskott. Internrevisionen assisterar styrelsen och verkställande direktören med oberoende och objektiva granskningsuppdrag, vilket syftar till att föreslå åtgärder och förbättringsprogram avseende intern styrning och kontroll. Funktionen stödjer koncernens övriga enheter att nå sina mål genom att utvärdera effektiviteten i processerna för styrning, riskidentifiering och riskkontroll.

Styrelsen har under hösten 2011 även beslutat om att inrätta en koncerngemensam funktion för kontroll av regel efterlevnad, en så kallad compliance-funktion, inom områdena tillstånd, personuppgifter, marknadsföring, gåvor och förmåner samt förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism. ■